

NEDELJA

MORA, IPA
K,
REZ

Reuters: OPEC predlaže i Rusiji smanjenje od 4%

Saudijska Arabija reže za milion barela ?

Dva scenarija za novembarsku odluku OPEC-a

TEMA: Američka nekonvencionalna nafta novi game-changer na svetskom tržištu ?

SADRŽAJ:

NAFTA:

- OPEC i tržište između Alžira i Beča.....[OVDE](#)
- Reuters: OPEC predlaže rez output-a od 4%?[OVDE](#)
- Saudijska Arabija najverovatnije reže proizvodnju za milion barela na dan[OVDE](#)
- Dva scenarija za novembar:[OVDE](#)
- Ravnoteža u 2017., sa cenama između 55 i 60 dolara - dominantna ocena [OVDE](#)
- Najsporiji rast zaliha u poslednje dve godine[OVDE](#)
- Američka nekonvencionalna nafta novi game-changer na svetskom tržištu.[OVDE](#)
- BP izvozi američku naftu u Aziju i Australiju[OVDE](#)
- Osetan pad zarada u doskora jedinom „zelenom“ rafinerijskom poslovanju[OVDE](#)
- Opet lažna ruska naftna firma u Velikoj Britaniji[OVDE](#)
- UNKS: Cene sirove nafte Brent[OVDE](#)

GAS:

- WSJ: EU odobrila Gaspromu veće korišćenje gasovoda Opal.....[OVDE](#)
- Lavrov: Turski tok do Evrope samo posle pismenih garancija Brisela.....[OVDE](#)
- Ankara: Dozvole za Južni tok važe za Turski tok.....[OVDE](#)
-

REGION:

- Šarović: Dogovori o regulatoru za gas na nivou BiH.....[OVDE](#)
- Premijer Hrvatske: Nećemo dopustiti da se INA pretvorи u podružnicu MOL-a ..[OVDE](#)
- Do kraja novembra javni poziv za istraživanje nafte na području entiteta ..[OVDE](#)
- UNKS: Cene goriva u regionu.....[OVDE](#)

Crude Oil Brent Oct 28 10 2016 0710 GMT - 50.20 [Livecharts.co.uk](#)

OPEC i tržište između Alžira i Beča

Saudijska Arabija najverovatnije reže proizvodnju za milion barela na dan

LONDON, RIJAD - Saudijska Arabija biće prinuđena na najdublje rezove u proizvodnji nafte, pošto se i Irak protekle nedelje pridružio grupi članica OPEC-a koje zahtevaju imunitet u sprovođenju dogovora iz Alžira, piše u utorak **Bloomberg**.

Pored Iraka, drugog po veličini izvoznika u kartelu, Iran je već zatražio izuzeće kada OPEC krajem novembra bude odlučivao o određivanju pojedinačnih proizvođačkih kvota za svoje članice. Proizvodnja se takođe obnavlja u Nigeriji i Libiji, drugim dvema zemljama koje su van dogovora o zamrzavanju, ili smanjenju output-a, jer su tamo unutrašnja previranja i sukobi osetno smanjili njihove naftne privrede. Ukupno posmatrano, van plana iz Alžira je više od trećine OPEC-ove proizvodnje.

Ova situacija dovodi Saudijsku Arabiju, arhitektu zaokreta od 180° iz Alžira pred izbor: da podnese veći teret unutar grupe na račun drugih proizvođača, ili da izgubi kredibilitet time što će razvodniti uslove dogovora. U najgorem slučaju po njega, Rijad će morati, ne da zamrzne, nego smanji proizvodnju sa više od milion barela na dan, što će output ove monarhije svesti na najniži nivo u poslednje dve godine.

Dva scenarija za novembar:

Bloomberg izvodi računicu za dva moguća scenarija dogovora na ministarskom sastanku OPEC krajem novembra na bazi prepostavke da će se kartel odlučiti za proizvodni plafon od 33 miliona barela na dan. U najboljem slučaju, Iran, Irak, Libija, Nigerija i Venecuela će biti izuzete, dok će ostalih devet zemalja OPEC morati da smanje proizvodnju za oko šest odsto, odnosno ukupno za 1,3 miliona barela na dan. U najgorem slučaju, u kome će svim izuzetim zemljama biti dozvoljeno povećanje proizvodnje, ostale članice OPEC biće prinuđene da podele smanjenje proizvodnje od dva miliona barela na dan, odnosno na rez od deset odstotaka.

Reuters: OPEC predlaže rez output-a od 4%?

LONDON - Saudijski zvaničnici i još neki savetnici iz zemalja Zaliva boravili su ove nedelje u Moskvi i predložili Rusiji da OPEC smanji proizvodnju nafte za 4%, prenosi u četvrtak Reuters informaciju dobijenu iz tri izvora. Agencija ne precizira da li je deo predloga i da Rusija za toliko smanji proizvodnju.

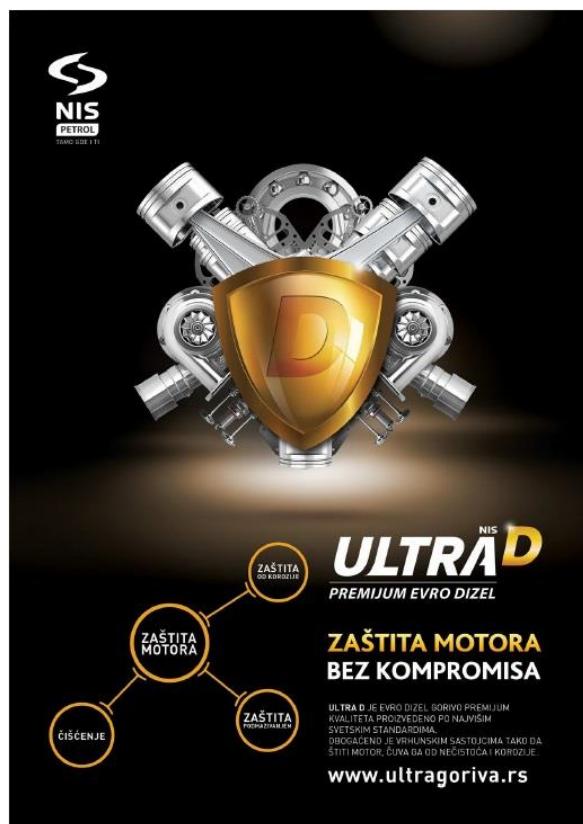
Ravnoteža u 2017, sa cenama između 55 i 60 dolara - dominantna ocena

LONDON, NJUJORK - Doskora potpuno podeljeni analitičari oko procene kretanja osnovnih parametara koji određuju cene i ravnotežu između ponude i potražnje sirove nafte na globalnom tržištu, postepeno se usaglašavaju oko stava da je balans koji treba da stabilizuje vrednost barela bliži nego što se ranije pretpostavljalo i nastupa već u prvom kvartalu iduće godine. Generalno su saglasni i oko nove ravnotežne cene barela između 55 i 60 dolara. Saglasje je posledica dogovora Saudijske Arabije, a time i OPEC-a i Rusije, kao vodeće ne-OPEC države da sarađuju u određivanju nivoa proizvodnje nafte kojim bi se tržište vratilo u ravnotežu.

Najsporiji rast zaliha u poslednje dve godine

EDINBURG, NJUJORK - Referentan, ponajviše citiran globalni energetski konsultant Wood Mackenzie čak smatra da će naftno tržišta doći u ravnotežu do kraja ove godine, prenosni **Reuters**. S druge strane, analitičari takođe savetodavne firme Bernstein Energy ukazuju na faktor usporavanja rasta globalnih zaliha nafte - bitnog pokazatelja koji utiče na balansiranje tržišta, odnosno očekivani početak bržeg rasta potražnje nafte. „Globalne naftne zalihe (industrijske i vladine) uvećane su za tek 17 miliona barela, na ukupno 5,62 miliarde barela u trećem kvartalu ove godine. „To je najmanja dogradnja zaliha od četvrtog tromesečja 2014. godine na ovamo, što potvrđuje da se tržište vraća u ravnotežu“, kažu iz ove reprezentativne kompanije sa Wall Streeta, okrenute prvenstveno savetovanju i brokerskim uslugama za prodajnu stranu na tržištu.

Američka nekonvencionalna nafta novi game-changer na svetskom tržištu

LONDON - Čelnik ExxonMobil-a, najveće svetske naftne kompanije (mereno tržišnom vrednosti i izuzimajući neizlistanog saudijskog državnog kolosa Saudi Aramco) izneo je prošle nedelje na londonskom tradicionalnom skupu ***Oil & MONEY*** tezu da su američki proizvođači nekonvencionalne nafte iz škriljaca preuzeли od OPEC-a, ključnu ulogu kojom je kartel mogao da diriguje kretanjima na tržištu. Prema rečima Rexa Tillersona, Severna Amerika je sada postala novi svetski *swing* proizvođač nafte - onaj koji je sposoban da promenama u nivou i ritmu proizvodnje diktira i prilike na globalnom tržištu ove ključne energetske sirovine. „Brige oko budućeg manjka ponude (na svetskom tržištu) su prevaziđene, zahvaljujući novom igraču koji diktira pravila igre (game-changer) američkoj nafti iz škriljaca. Time preuzima tu ulogu od OPEC-a i posebno od Saudijske Arabije“, rekao je on.

Izjava Tillersona dovodi se u vezu sa ocenama da su američki proizvođači nafte iz škriljaca bili glavni razlog odluke Saudijske Arabije da pokrene sredinom 2014. godine, radi očuvanja svog tržišta u svetu, a posebno u SAD rat iscrpljivanja konkurenциje niskim cenama nafte. Rijad je, kao predvodnik OPEC-a, generalno u prošlosti delovao u sličnim situacijama smanjenjem proizvodnje kako bi zaustavio pad cena nafte, odnosno otvaranjem svojih rezervnih proizvodnih slavina u situacijama kada su previsoke cene kočile potrošnju. Američke kompanije koje proizvode naftu iz škriljaca uspele su ne samo da blokiraju izvoz saudijske nafte na to strateško tržište, nego i da dovedu

BP izvozi američku naftu u Aziju i Australiju

SINGAPUR - Britanski majors BP planira izvoz milion barela američke sirove nafte u Tajland i prvi put u Australiju za potrebe svoje tamošnje rafinerije, javio je u sredu **Reuters**. Ranije ove godine BP je isporučio kupcima u Aziji još četiri karga američke nafte, posle prošlogodišnje odluke Vašingtona da ukine decenijama dugu zabranu izvoza te sirovine.

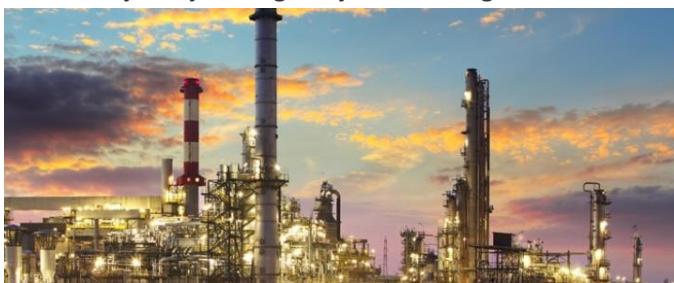

SAD u poziciju jednog od vodećih svetskih izvoznika nafte. U protekle dve godine, uprkos očekivanjima Rijada u preovlađujućim procenama analitičara, ovaj nekonvencionalni naftni sektor u SAD, generalno je odoleo izazovima na trećinu vrednosti oborenih cena nafte i dodatnim usavršavanjem tehnologije i operativnim uštedama doveo svoju graničnu, ili *break-even*, na nivo da generalno mogu poslovati sa zaradom i sa bareлом od 40 dolara. Kada je cena nafte bila iznad 100 dolara u 2014., *break-even* cena za američku nekonvencionalnu naftu iznosila je oko 70 dolara. Drugim rečima, ako bi se OPEC odlučio da smanjenjem proizvodnje vrati cene nafte iznad 50 dolara, američki proizvođači nafte iz škriljaca bi mogli odmah da popune taj prostor i zadrže ponudu na globalnom nivou nepromjenjenom, čime bi izvozni naftni kartel izgubio deo na svetskom tržištu nafte.

Osetan pad zarada u rafinerijskom poslovanju

LONDON - Najveće svetsko naftne kompanije, koje su tokom kolapsa cena sirove nafte kompenzovale gubitke osetno uvećanom zaradom u sektoru prerade, izgubile su u trećem kvartalu taj „amortizer“ jer su nagomilane zalihe goriva srezale potražnju. Profiti od prerade nafte u dizel umanjeni su prošlog kvartala za 42% u odnosu na isti period 2015. na u proseku 11,60 dolara po barelu, piše u sredu **Bloomberg** pozivajući se na autoritativne podatke kompanije BP. To je najslabija zarada koje majorsi registruju od 2010. godine.

Rafinerije su, zbog veće potrošnje jeftinijih goriva, bile jedan od retkih profitera u naftnoj privredi tokom dvogodišnjeg srozavanja cena nafte. To je vodilo i preteranoj preradi i stvaranju ogromnih zaliha derivata koje sada nemaju kupce. Za majorse, uključujući Exxon Mobil i BP, ova situacija je isušila vredne izvore zarade tokom dvogodišnjeg perioda pada cena nafte.

„Najbolji dani su iza nas“, kaže za agenciju Alan Gelder, ekspert zadužen za ovaj sektor u kompaniji Wood Mackenzie. „Ne očekuje da se 2015. ponovi. Mi očekujemo nekoliko ‘prosečnih’ godina,“ dodaje on. Na svaki dolar manje marže u rafinerijskom sektoru BP-ova neoporezovana godišnja zarada, prema podacima sa portala kompanije, umanjuje se za pola milijarde dolara. U evropskim rafinerijama, benzin je u proseku bio za 7,51 dolar iznad reperne cene sirove Brent nafte za prethodni kvartal, što je otprilike upola slabije od istog perioda prošle godine, a 40% ispod situacije u drugom tromesečju 2016. Što se tiče lož ulja, premija je iznosila 9,10 dolara po barelu, ili 36% ispod one od godinu dana ranije.

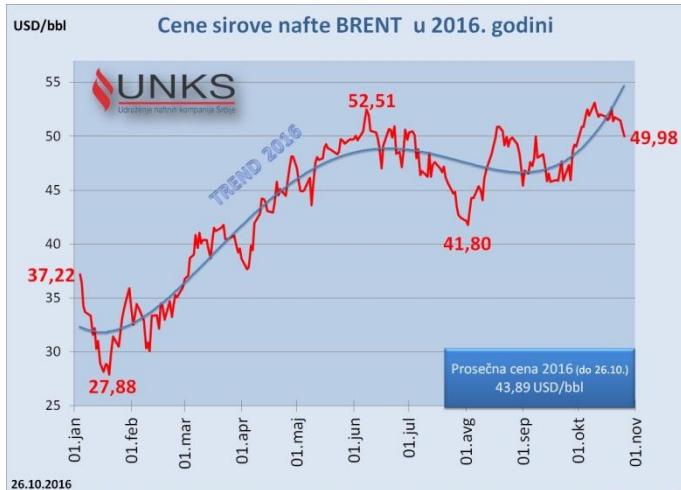
Opet lažna ruska naftna firma u Velikoj Britaniji

MOSKVA, LONDON - Ruska privatna naftna kompanija Lukoil upozorila je javnost da je u Velikoj Britaniji registrovana lažna firma pod nazivom Oil Company Lukoil. Ta firma nema nikakve veze s Lukoilom, koji je nije osnovao, niti u njoj imenovao direkture, precizira kompanija. Samim tim, Lukoil upozorava da ne priznaje nikakve odnose s tom firmom ni s delovanjem lica koje se predstavljaju u njegovo ime. Inače, ranije su još tri ruske naftne firme: Surgutnjeftegas, Tatnjeft i nedavno Transnjeft izdale slična upozorenja o postojanju registriranih lažnih tvrtki u Velikoj Britaniji koja nose njihove nazive,javlja ruska novinska agencija **TASS**.

LUKOIL "ECTO Diesel".
Navikni se da budeš snažniji.

PORSCHE PREPORUČUJE ecto DIESEL LUKOIL

GAS

WSJ: EU odobrila Gaspromu veće korišćenje gasovoda Opal

BRISEL – Evropska komisija odobrila je u utorak Gaspromu mogućnost da transportuje više prirodnog gasa ključnim gasovodom Opal, koji ujedno omogućava veće, ekonomičnije i profitabilnije korišćenje magistralnog cevovoda Severni tok, saznaće *The Wall Street Journal* iz dva upućena izvora. List ujedno najavljuje i da bi do kraja nedelje mogao biti rešen dogовором i spor koji Gasprom ima sa antimonopolskim vlastima EU, koje ga terete za zloupotrebu položaja jedinog, ili preovlađujućeg snabdevača na tržištima šest zemalja članica Unije. Obe vesti, piše američki berzanski dnevnik, ukazuju da Rusija i EU pragmatičnim koracima olakšavaju neke od svojih poslovnih veza, posebno na polju energetike, uprkos tenzije na spoljnopoličkom planu zbog različitih opcija prema Siriji.

THE WALL STREET JOURNAL. Opal ide trasom od 470 kilometara od nemačke baltičke obale do Brandova, na granici Nemačke i Češke. To je jedna spojnica između gasovoda Severni tok i Centralne i Istočne Evrope, pa je jasno da svaka dodatna količina koju Gasprom bude mogao da transportuje tim pravcem, odgovara njegovoj strategiji uklanjanja za Rusiju nestabilnog i skupog pravca transporta preko Ukrajine.

Od otvaranja Severnog toka, 2011. godine, Gasprom je mogao da koristi samo 50% od 36 milijardi kubika godišnjeg kapaciteta Opala, pošto EU energetska pravila obavezuju vlasnike gasovoda da polovinu kapaciteta otvore za konkurenčne snabdevače. Zbog toga je ostalih 50% kapaciteta Opala ostajalo prazno.

Dogovor postignut u utorak omogućava Gaspromu da zadrži 50% ekskluzivnih prava koje već poseduje, s tim da otvorи 10 do 20 odsto prostora drugim snabdevačima, navode pomenuti izvori. Preostalih 30 do 40 odsto će se odobravati putem aukcija, s tim što će Gaspromu biti dozvoljeno učešće u tom nadmetanju.

„Jeste pomalo ustupak Rusima, ali nije božićni poklon“, kaže jedan od neimenovanih sagovornika lista. Ipak, sa odlukom od utorka, Komisija je praktično odobrila preliminarni dogovor o korišćenju gasovoda Opal koji su imali Gasprom i nemački mrežni regulator, Bundesnetzagentur, uz neke strožije uslove. Gasprom i Bundesnetzagentur su se krajem 2013. dogovorili o većem korišćenju gasovoda Opal, ali Komisija nikada nije odobrila taj sporazum.

Lavrov: Turski tok do Evrope samo posle pismenih garancija Brisela

MOSKVA - Rusija je spremna da produži drugu cev gasovoda Turski tok samo pošto iz Evropske unije dobije pisane garancije o implementaciji tog projekta, rekao je

utorak ruski ministar inostranih poslova, Sergej Lavrov. On je na sastanku sa članovima Udruženja evropskog biznisa rekao da je ekstenzija u pravcu Evrope, posebno Grčke, deo sporazuma o Turskom toku koji su potpisali Moskva i

Ankara, ali da Rusija posle neuspelog projekta Južni tok to neće raditi dok ne dobije na papiru iz EU nesporne garancije da će dozvoliti njegovu implementaciju (na teritoriji EU), prenosi agencija **TASS**.

Ankara: Dozvole za Južni tok važe za Turski tok

ANKARA - Turska vlada je saopštila da će sve dozvole koje je ranije odobrila za svoju ekonomsku zonu za projekt gasovoda Južni tok važiti i za Turski tok, izjavio je čelnik ruskog gasnog diva Gasprom Aleksej Miler podnoseći u ponедeljak izveštaj o razvoju ovog projekta predsedniku Vladimиру Putinu. Turska je već izdala dozvole za 250 km dugu deonicu gasovoda u turskom ekonomskom pojasu, što je i garancija da će i ovaj projekat biti završen prema planu, javlja ruska novinska agencija **TASS**. Projekat obuhvata polaganje dve cevi ispod Crnog mora prema Turskoj, sa ukupnim kapacitetom transporta 31,5 mlrd. m³ godišnje. Prema planu, obe cevi bi trebalo da budu završene 2019. godine.

СВЕТ ОКО НАС ПОКРЕЋЕ ЕНЕРГИЈА,
НАЈБОЉА ЈЕ ОНА КОЈА ГА ЧУВА.

Lavrov je dodao da nije tajna da iza velikog dela antiruske retorike Brisela stoji Vašington. „Paradoksalno je“, kaže on, „da Amerikanci (od toga) nemaju nikakve posebne štete i štaviše očekuju da zarade na tome što će Evropa biti primorana da pređe sa ruskog, na mnogo skuplji američki utečnjeni prirodni gas“.

ЈП "СРБИЈАГАС"

Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1549; +381 21 481 2703
Факс: +381 21 481 1305

Šarović: Dogovori o regulatoru za gas na nivou BiH

BANJALUKA - Ministar spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH Mirko Šarović najavio da će BiH dobiti regulatora za gasni sektor na nivou BiH, što je rezultat dogovora u kojima su učestvovali i entiteti, kao i predstavnici Energetske zajednice. On je za Nezavisne novine rekao da je Energetska zajednica ukinula sankcije protiv BiH, te da je jun naredne godine rok da se reše preostala pitanja. Ministar industrije, energetike i rudarstva Republike Srpske (RS) Petar Đokić je, međutim, istakao da konačno rešenje mora biti u skladu sa ustavnim nadležnostima entiteta. Đokić je rekao da je predlog RS da se proširenjem zakona o regulatoru i prenosu na nivou BiH upgrade odredbe koje se u oblasti gasa odnose na utvrđivanje metodologije, dok bi i dalje najvažniju ulogu imali entiteti, koji utvrđuju tarife i vode postupak u skladu sa utvrđenim nadležnostima. On je dodao da Srpska i resorno ministarstvo rade na zakonskim rešenjima za oblast gasa koja će biti usklađena sa ustavnim nadležnostima entiteta i BiH. U daljoj proceduri usvajanja zakona prethodnu saglasnost moraju da daju vlade Republike Srpske i Federacije BiH, poručio je Đokić.

Nezavisne novine

Premijer Hrvatske: Nećemo dopustiti da se INA pretvori u podružnicu MOL-a

ZAGREB - "Nikako nećemo dopustiti da se INA pretvori u podružnicu MOL-a", rekao je na prvoj sednici nove vlade Hrvatske, u četvrtak, premijer Andrej Plenković. On je najavio izradu strategije koja će pokazati "kakvu Inu želimo". "Na temelju nove strategije pristupićemo rešavanju svih otvorenih pitanja između dva najveća deoničara", rekao je. Dodao je da Hrvatska nastavlja s arbitražnim postupkom u Vašingtonu. "Insistiraćemo da INA investira u istraživanje, proizvodnju i preradu i zadrži sve osobine moderne, vertikalno integrirane kompanije. To znači projekte i u Hrvatskoj, ali i u inostranstvu, upravo kako je to predviđeno i deoničarskim ugovorom", rekao je Plenković. Najavio je za iduću nedelju sastanak "relevantnih ministara u Vladi s članovima Uprave Ine na kome će razmotriti trenutnu situaciju". *Hina*

Vlada FBiH: Do kraja novembra javni poziv za istraživanje nafte

SARAJEVO - Ministarstvo energije, rudarstva i industrije FBiH trebalo bi do kraja novembra da raspiše javni poziv za izražavanje interesa za istraživanje nafte i gasa na području FBiH, a pošto je naftni gigant Shell prošle godine odustao od ovog posla. Nermin Džindić,

federalni ministar energije, rudarstva i industrije rekao je za *Dnevni Avaz* da je francuski Total u pismu namere najavio da bi u istraživanje nafte na području FBiH uložio milijardu dolara i za sada je najzainteresovanija firma koja se javila Vladi tog entiteta.

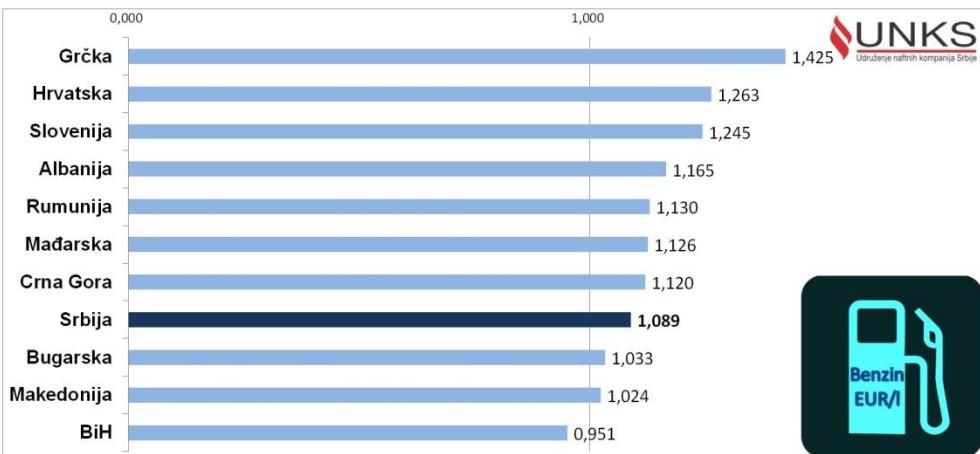
The advertisement features a blue background with white text. On the left, there is a white icon of a person and the text "Pomoć pri pokretanju biznisa". In the center, the text reads "Kako da pokrenem sopstveni posao? Pozovite nas 011/33 00 910". At the bottom, it says "NOVA KOMORA. NOVE USLUGE. ZA SMART BIZNIS". Social media icons and the website "www.pks.rs" are at the bottom left. The logo of the Chamber of Commerce of Serbia (Privredna komora Srbije) is at the bottom right.

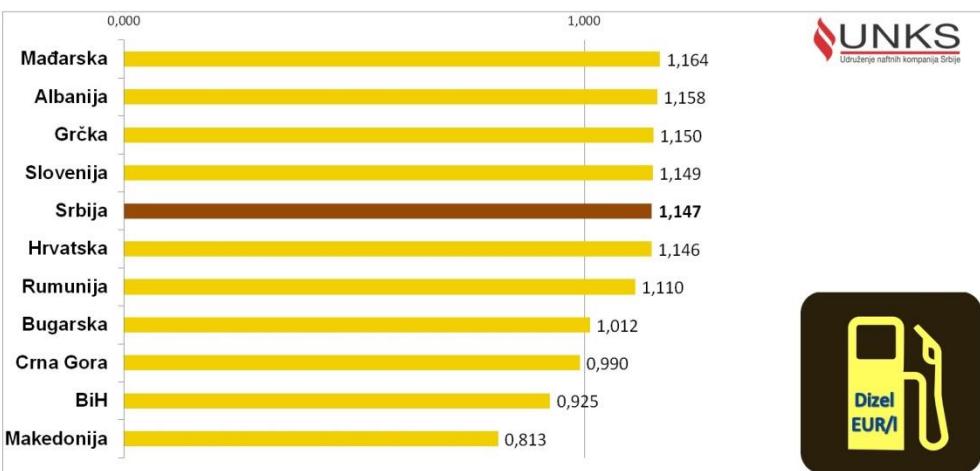
Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona

26.10.2016. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

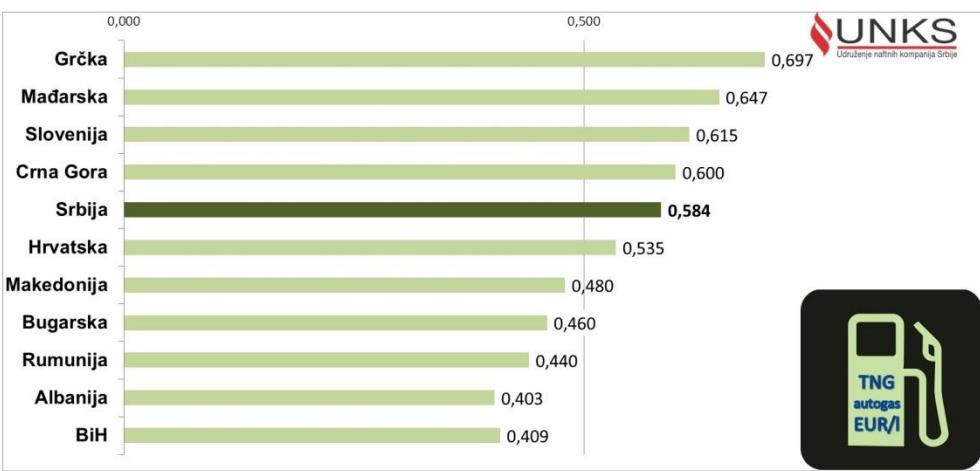
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/I)		
	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regionala
Grčka	1,425	24,69%
Hrvatska	1,263	10,52%
Slovenija	1,245	8,94%
Albanija	1,165	1,95%
Rumunija	1,130	-1,12%
Mađarska	1,126	-1,50%
Crna Gora	1,120	-2,00%
Srbija	1,089	-4,67%
Bugarska	1,033	-9,63%
Makedonija	1,024	-10,38%
BiH	0,951	-16,79%
Prosečna cena u regionalu	1,143	

Dizel EN590 (EUR/I)		
	Evo dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regionala
Mađarska	1,164	8,88%
Albanija	1,158	8,25%
Grčka	1,150	7,52%
Slovenija	1,149	7,43%
Srbija	1,147	7,22%
Hrvatska	1,146	7,16%
Rumunija	1,110	3,78%
Bugarska	1,012	-5,34%
Crna Gora	0,990	-7,44%
BiH	0,925	-13,47%
Makedonija	0,813	-23,99%
Prosečna cena u regionalu	1,070	

TNG Autogas EN589 (EUR/I)		
	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regionala
Grčka	0,697	30,59%
Mađarska	0,647	21,28%
Slovenija	0,615	15,23%
Crna Gora	0,600	12,42%
Srbija	0,584	9,46%
Hrvatska	0,535	0,25%
Makedonija	0,480	-10,14%
Bugarska	0,460	-13,78%
Rumunija	0,440	-17,48%
Albanija	0,403	-24,49%
BiH	0,409	-23,36%
Prosečna cena u regionalu	0,534	

Udruženje naftnih kompanija Srbije
Vladimira popovića 6, Novi Beograd - - - office@unks.rs - - - 011 71 21 750

WPCSERBIA

NEDELJA - Deo izdavačke delatnosti NNKS

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave